

Strategický plán podpory Společné zemědělské politiky na období 2021-2027

Jednání včelařských subjektů ze dne 15. dubna 2021, 20–23.30 hodin, on-line konference (Google Meet)

Zúčastnili se:

Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, z. s. – Ing. František Hubáček, Jiří Mohelník

Asociace včelařských spolků – svaz, z. s. – RNDr. Leopold Matela

Asociace profesionálních včelařů z. s. – Ing. Kamil Kurtin, Petr Cihlář

Včelařský spolek pro Mladou Boleslav a okolí z. s. – Ing. Jiří Šturma

Spolek Krušnohorských Včelařů – Petr Táborský

Včelařský spolek pro Frýdek, Dobrou a okolí – Petr Vitula

Včelařský spolek Moravy a Slezska z. s. – Mgr. Václav Sciskala

Spolek pro rozvoj včelařství MÁJA – Radka Ingrová, RNDr. Václav Švamberg

Včelí stráž, z. s. – v zastoupení Radka Ingrová, Václav Švamberg

Včelařský spolek pro Prahu 6 a 7 – Milan Šimonovský

Včelařský spolek pro Prahu a okolí – PhDr. Jiří Matl

Výzkumný ústav včelařský, s.r.o. – Ing. Ondřej Procházka

Mgr. Jiří Danihlík, Ph.D. – vědecký pracovník, vysokoškolský pedagog

Mendelova společnost pro včelařský výzkum – MVDr. Zdeněk Klíma

Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s. – Josef Lojda,

doc. Ing. Jaroslav Hrabák, Ph.D.

Střední odborné učiliště Blatná – Radomír Hykl, Ing. Petr Texl

Z účasti se omluvili:

Český svaz včelařů, z. s.

Dadant klub

Mendelova univerzita v Brně

Jednání zahájil a vedl předseda Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, z. s., která toto jednání svolala, pan František Hubáček. Přivítal všechny přítomné a vyzval je, aby příspěvky k předloženým tématům byly v maximální délce tří minut a následná diskuze a připomínky k tématu byly rovněž krátké a věcné. Nikdo nebyl proti. Pořízením zápisu byl pověřen Jiří Mohelník.

Všichni pozvaní společně s pozvánkou, která byla rozeslána v úterý 13. dubna 2021, obdrželi odkaz na dokument s návrhy PSNV, na kterých se v předchozím jednání shodli všichni členové Asociace včelařských spolků – svaz. Všichni pozvaní mohli v tomto dokumentu vkládat své připomínky, návrhy a komentáře. Této možnosti využili pouze zástupci Spolku pro rozvoj včelařství MÁJA. Zástupci Asociace profesionálních včelařů předložili dokument s vlastními návrhy.

Po zahájení předseda vyzval pana Václava Švamberka, aby přednesl návrhy Spolku pro rozvoj včelařství MÁJA. Následovala diskuze k předloženému.

V oblasti podpory vzdělávání bylo prodiskutováno, zda má tato oblast být podporována i v následujícím období. Byly také zmíněny nové směry a trendy v této oblasti – e-learning atd. S ohledem na trvalou potřebu vzdělávání včelařů a zrychlení aplikace nových poznatků nejen z vědeckých pracovišť do praxe je nutné zachovat podporu v oblasti vzdělávání. Zástupce Výzkumného ústavu včelařského, s.r.o. k tomuto bodu zaujal neutrální stanovisko. Všichni ostatní zúčastnění v tomto bodě vyslovili shodu.

Dalším projednávaným tématem byla podpora racionalizace kočování včelstev. Jedná se o činnost založenou na ekonomické bázi a přinášející zisk provozovateli, ale i tomu, kdo opylovatelskou službu využívá (přísun do sadů a k porostům). Kočování však představuje zvýšené zdravotní riziko. Proto navrhuje podporu kočování zrušit a podporu manipulační a ostatní techniky, využitelné i na stabilních stanovištích a v provozovnách včelařů, přesunout do titulu technické pomoci. Zástupce Výzkumného ústavu včelařského, s.r.o. k tomuto bodu zaujal neutrální stanovisko. Všichni ostatní, kromě zástupců Asociace profesionálních včelařů, vyslovili s tímto návrhem souhlas.

V oblasti podpory léčiv (Opatření k boji proti škůdcům a nákazám napadajícím úly, zejména varroáze) byla prodiskutována možnost změny způsobu této podpory, a to z procenta skutečných nákladů za nákup na paušální částku na chované včelstvo. Důvodem je velké cenové rozpětí dostupných VLP – dochází tedy ke značným rozdílům ve vyplácených podporách – chovatel s malým počtem včelstev může v konečném důsledku čerpat vyšší částku než chovatel s násobně vyšším počtem včelstev. Systém paušální podpory na chované včelstvo považujeme za spravedlivější a rovněž by měl vést k menšímu plýtvání s VLP. A také podstatně sníží administrativní zátěž. Zástupci Asociace profesionálních včelařů k tomuto návrhu nezaujali stanovisko. Zástupce Včelařského spolku pro Prahu a okolí se zdržel. Zástupce Výzkumného ústavu včelařského, s.r.o. k tomuto bodu zaujal neutrální stanovisko. Ostatní zúčastnění vyslovili s tímto návrhem souhlas.

V oblasti podpory obnovy včelstev byla prodiskutována potřeba a užitečnost vzniku testačních stanic, sloužících pro nezávislé ověření kvality včelstev a včelích matek – zdravotní stav, čistící pud, schopnost přezimování, celková vitalita atd. Tím se zlepší úroveň genetické kvality chovu. Vše by probíhalo dle předem dohodnuté nebo schválené metodiky, pod dozorem výzkumných pracovišť a univerzit zabývajících se oborem včelařství. Testační stanice nesmí ohrozit ostatní včelstva chovaná v okolí – včelstva představující riziko pro své okolí musí být neprodleně vyřazena z testování, odvezena, ošetřena a zařazena do konvenčních chovů s klasickou zootechnikou. Podpora šlechtitelských chovů formou podpory prodeje včelích matek, která by měla být nahrazena podporou nákupu (příjemce podpory by měl být kupující, nikoli prodávající), by měla být zachována i v následujícím období. Zástupce Výzkumného ústavu včelařského, s.r.o. k tomuto bodu vyslovil pochybnost, ostatní zúčastnění vyslovili s tímto návrhem souhlas.

Pan Petr Texl (SOU Blatná) přednesl návrh na vznik titulu podpory občanské vědy (Citizen Science) a jejího směřování ke sběru dat v rámci problematiky předcházení stále více se vyskytujícím plošným úhynům včelstev. Ve světě tyto projekty přinášejí první výsledky (USA, ale i v NL, B, AU, aj.), podle kterých se jeví jako podstatné negativní vlivy klimatických změn, a to i na lokální úrovni (velká sucha, velké teplotní výkyvy, podstatné změny v lesních porostech a další). Život včel a jejich projevy je třeba dávat do souvislosti s údaji o počasí – je to nyní trend výzkumů. Pro tyto účely je potřeba získat velké množství aktuálních dat od včelařů z jejich včelnic (teploty, srážky, snůšky, projevy včelstev, atd.), a to za několik sezón. Pořizování těchto dat bude vždy spočívat na bedrech včelařů. Ke zpracování získaných dat jsou vědeckou obcí využívány neuronové sítě (umělá inteligence). Podpora by měla být směřována na podporu vzniku a provozu pozorovacích stanic sloužících pro sběr dat od včelařů. Zástupce Výzkumného ústavu včelařského, s.r.o. k tomuto bodu zaujal neutrální stanovisko. Všichni ostatní zúčastnění vyslovili jednoznačnou shodu pro podporu tohoto návrhu.

Posledním projednaným bodem byla nutnost pokračování podpory vzniku a udržování opatření vedoucích ke zlepšení podmínek včelí pastvy – rozmanitost a dostupnost v průběhu celé sezóny. Mělo by se jednat o podporu nektarodárných úhorů, biopásů, liniové porosty nektarodárných dřevin podél polních cest atd. Tyto zmíněné prvky navíc působí krajinnotvorně, pomáhají zabránit erozi půdy a zlepšují retenční schopnost krajiny. Příjem dotací pro zemědělce (obecně, ne pouze na výše zmíněná opatření) by měl být významně zvýhodněn tvorbou a dlouhodobou udržitelností těchto prvků, a to například daňovým

zvýhodněním a ostatními benefity. Zástupce Výzkumného ústavu včelařského, s.r.o. k tomuto bodu zaujal neutrální stanovisko. Všichni ostatní zúčastnění vyslovili jednoznačnou shodu pro podporu tohoto návrhu.

Mendelova společnost pro včelařský výzkum považuje jakékoliv dotace v oboru včelařství za nepotřebné a nežádoucí, proto k projednávanému nezaujímá žádné stanovisko.

Zapsal Jiří Mohelník, dne 15. dubna 2021.

Zápis ověřili:

Za asociaci včelařských spolků-svaz

RNDr. Leopold Matela

Radomír Hykl

RNDr. Leopold Matela

Rozdělovník:

Ministerstvo zemědělství – Ing. Martin Žižka, ředitel odboru státní správy lesů, myslivosti a rybářství

Ministerstvo zemědělství – Ing. Petr Chalupa, Ph.D., vedoucí oddělení rybářství a včelařství

Ministerstvo zemědělství – Ing. Ing. Petr Krejčík, oddělení rybářství a včelařství

Státní zemědělský intervenční fond

Asociace soukromého zemědělství ČR

Asociace včelařských spolků – svaz, z. s.

Pracovní společnost nástavkových včelařů CZ, z. s.

Asociace profesionálních včelařů z. s.

Včelařský spolek pro Mladou Boleslav a okolí z. s.

Spolek Krušnohorských Včelařů

Včelařský spolek pro Frýdek, Dobrou a okolí

Včelařský spolek Moravy a Slezska z. s.

Spolek pro rozvoj včelařství MÁJA

Včelí stráž, z. s.

Včelařský spolek pro Prahu 6 a 7

Včelařský spolek pro Prahu a okolí

Výzkumný ústav včelařský, s.r.o.

Mgr. Jiří Danihlík, Ph.D.

Mendelova společnost pro včelařský výzkum

Střední odborné učiliště včelařské – Včelařské vzdělávací centrum, o.p.s.

Střední odborné učiliště Blatná

Český svaz včelařů, z. s.

Dadant klub

Mendelova univerzita v Brně